

Загальні щорічні збори efsli

14 вересня 2012, Відень, Австрія

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПЕРЕКЛАДУ В ОСВІТНІЙ СФЕРІ

червень 2012

ВИЗНАЧЕННЯ

У цьому документі переклад жестової мови в будь-якій сфері, де відбувається навчання та викладання, визначено як «освітній переклад». У більш широкому сенсі, *освітній переклад* може відбуватися в дошкільній сфері, в початковій, основній, середній або вищій школі, в університеті, на будь-яких курсах або навчальних програмах в системі безперервного навчання/підвищення кваліфікації або будь-якому іншому виді навчання. У вузькому сенсі термін може бути використаний для перекладу в навчальному закладі.

Перекладач, який працює в освітній сфері, є професіоналом, який закінчив програми навчання перекладу жестової мови та/або пройшов кваліфікаційний іспит перекладача жестової мови.

В зв'язку з цим рекомендується, щоб додатково до кваліфікації перекладача жестової мови, перекладач, який працює в освітній сфері, має отримати освіту хоча б того ж рівня, що відповідає рівню освіти, який надається за місцем роботи (наприклад, для перекладу в бакалаврській програмі перекладач повинен мати, як мінімум, ступінь бакалавра або еквівалентний рівень кваліфікації, а для перекладу в магістерській програмі перекладач повинен мати, як мінімум, ступінь магістра або еквівалентний рівень кваліфікації). Також рекомендується, якщо це можливо, організація спеціальної підготовки для перекладачів у навчальних закладах.

ЗАГАЛЬНОПРИЙНЯТА ПРАКТИКА

Перекладач, який працює в освітній сфері, слідує загальним етичним принципам перекладача жестової мови. Основною метою перекладу є забезпечення рівного доступу до інформації та комунікації задля залучення до процесу всіх сторін, незалежно від того, яка мова (словесна або жести) використовується. Згідно з кодексом етики ця мета забезпечується нейтральним та конфіденційним посередництвом за рахунок перекладу всього, що говорить або показується жестами в комунікативних ситуаціях. В багатьох країнах також були укладені відповідні Рекомендації з професійної поведінки перекладачів, які працюють в освітній сфері.

Компетенція перекладача в освітній сфері обмежується аналізом та оцінкою лише перекладу, та не розповсюджується на поліпшення умов і становища студентів та компетентності вчителя або будь-яких інших освітніх працівників.

У залежності від навчального закладу чи освітньої програми, де перекладач надає відповідні послуги, ним можуть виконуватися й інші ролі (такі як консультування, індивідуальна допомога тощо). В разі цього освітній перекладач повинен мати відповідну кваліфікацію, окрім кваліфікації перекладача, і всі ролі мають бути узгоджені заздалегідь та чітко зазначені в договорі. Різні ролі мають розрізнятися всіма сторонами, які беруть в цьому участь.

ЗАВДАННЯ ПЕРЕКЛАДАЧА, ЯКИЙ ПРАЦЮЄ В ОСВІТНІЙ СФЕРІ

- Планування роботи;
- Підготовка до перекладу (наприклад, перегляд текстів, фотографій, слайдів, фільмів, робота з лексикою, робота з додатковими матеріалами заради зрозуміння та закріплення знань тощо);
- Співпраця з вчителями та іншими працівниками системи освіти задля підготовки до перекладу, створення відповідних умов для перекладу та аналізу комунікації та перекладу;
- Перекладати в класі або будь-яких інших умовах, пов'язаних з освітою (екскурсії, практичні заняття, іспити, засідання педагогічних працівників або зустрічей з батьками, дискусії у навчальному закладі тощо);
- Проводити самоаналіз перекладу та професійної діяльності;
- У взаємодії з навчальним закладом та студентами інформувати студентів та викладацький склад про переклад;
- Брати участь у засіданнях педагогічних працівників, звітувати;
- Виконувати інші обов'язки, які можуть бути визначені навчальним закладом або освітньою програмою, та які зазначені в договорі.

Робочий час освітнього перекладача варіюється в залежності від країни та умов, але передбачається, що час для перекладу не перевищуватиме 20 годин на тиждень або ½ від загальної тривалості робочого часу. Інша частина робочого часу повинна бути залишена для інших завдань.

ПОРАДИ ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ, ЯКІ КОРИСТУЮТЬСЯ ПОСЛУГАМИ ПЕРЕКЛАДАЧА

- Звертайтеся безпосередньо до глухого студента, а не до перекладача;
- Майте на увазі, що все сказане або показане жестами буде перекладатися;
- Не вимагайте від перекладача виконання завдань в яких він не компетентний;
- Якщо Ви не впевнені в тому, чи потрібен переклад в певній ситуації, не вирішуйте це питання самостійно, а краще запитайте про це глухого студента;
- Допмагайте перекладачу знайти найкраще місце для перекладу, аби забезпечити студенту можливість бачити і перекладача, і Вас. Під час використання будь-яких наочних посібників, надавайте додатковий час для глухих студентів, які сприймають переклад, аби вони могли побачити і презентацію, і пояснення до неї. Якщо Ви використовуєте слайди або фільми, забезпечте додаткове освітлення для перекладача.
- Надайте перекладачеві всі матеріали, які Ви плануєте використовувати (тексти, роздатковий матеріал, слайди, вправи, фільми). Матеріали вкрай необхідні для обов'язкової підготовки перекладача.
- Надавайте додатковий час для студентів, які сприймають переклад, аби вони мали можливість брати участь в обговореннях та відповідати на питання. Переклад інформації завжди відбувається із затримкою в часі.
- Надавайте глухим студентам додатковий час для записів, або надайте їм письмовий матеріал, адже дивитися на переклад і одночасно робити записи неможливо;
- Якщо Ви використовуєте послуги перекладу в освітній сфері, немає необхідності в застосуванні до глухих студентів екстраординарних підходів, адже переклад може бути використаний в дискусіях, в малих групах, на усних іспитах, жестових презентаціях тощо.